

**USE OF COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE MEDICINE AMONG
MIGRAINE PATIENTS IN PRASAT NEUROLOGICAL INSTITUTE**

PARICHARD CHAITHUM

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(ADULT NURSING)**

**FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2007

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

การใช้การรักษาแบบผสมผสานและการแพทย์ทางเลือกของผู้ป่วยไมเกรนในสถาบัน
ประสาทวิทยา (USE OF COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE MEDICINE
AMONG MIGRAINE PATIENTS IN PRASAT NEUROLOGICAL INSTITUTE)

ปาริชาติ ชัยธรรม 4636959 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ลดาวัลย์ อุ่นประเสริฐพงศ์, พย.ด., สมชาย ไทวณะบุตร, พ.บ.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงบรรยาย โดยใช้กรอบแนวคิดการอธิบายระบบโครงสร้างของการเจ็บป่วยของโคลแมนเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา เพื่อศึกษาเหตุผลในการใช้การรักษาแบบผสมผสาน และการแพทย์ทางเลือกในผู้ป่วยไมเกรน เหตุผลที่ไม่เลือกใช้ ชนิด ประสิทธิภาพ และความถี่ในการใช้การรักษาแบบผสมผสาน และการแพทย์ทางเลือก ค่าใช้จ่ายโดยประมาณของการใช้การรักษาแบบผสมผสาน และการแพทย์ทางเลือก การศึกษาเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้ป่วยไมเกรนที่เข้ามารับการรักษาแผนกผู้ป่วยนอกในสถาบันประสาทวิทยาจำนวน 112 ราย การเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงเดือนมกราคม ถึง มีนาคม 2549 เกณฑ์ที่คัดเลือกเข้ากลุ่มตัวอย่างคือ 1) อายุ 18 ปีขึ้นไป 2) ได้รับการวินิจฉัยเป็นไมเกรนโดยแพทย์ 3) สามารถเข้าใจภาษาไทย 4) ยินดีที่จะเข้าร่วมการวิจัย แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ข้อมูลส่วนบุคคล ระดับความรุนแรงของไมเกรน และการศึกษาการใช้การรักษาแบบผสมผสาน และการแพทย์ทางเลือก ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของระดับความรุนแรงของไมเกรนเท่ากับ .78 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้การรักษาแบบผสมผสาน และการแพทย์ทางเลือกร้อยละ 81.2 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 87.9 เลือกใช้การรักษาแบบผสมผสาน และการแพทย์ทางเลือกเพื่อบรรเทาอาการปวดศีรษะ และอาการร่วม กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 57.2 ไม่เลือกใช้เนื่องจากไม่มีความรู้เพียงพอในการใช้ ชนิดของการรักษาแบบผสมผสาน และการแพทย์ทางเลือกที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากที่สุดคือ การนอนพักคิดเป็นร้อยละ 82.4 การรักษาแบบผสมผสาน และการแพทย์ทางเลือกที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดของกลุ่มตัวอย่างคือ ฤาษีคัดคน การพักผ่อน และการดื่มน้ำอัดลม ความถี่สูงสุดของการใช้การรักษาแบบผสมผสาน และการแพทย์ทางเลือกของกลุ่มตัวอย่างคือ การใช้วิตามิน กลุ่มตัวอย่างใช้จ่ายสำหรับการซื้ออาหารเสริมต่อเดือนสูงที่สุด

ผลการศึกษาคาดว่าจะจะเป็นแนวทางให้พยาบาลในการนำไปประยุกต์ใช้การดูแลรักษาผู้ป่วยไมเกรน และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยเชิงปฏิบัติ

USE OF COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE MEDICINE AMONG MIGRAINE PATIENTS IN PRASAT NEUROLOGICAL INSTITUTE

PARICHARD CHAITHUM 4636959 RAAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORS: LADAVAL OUNPRASERTPONG, D.N.S., SOMCHAI
TOWANABUT, M.D.MRCP.(T)**ABSTRACT**

This descriptive research used the model of internal structure in local health care system by Kleinman (1980) as the conceptual framework to explore reasons for using complementary and alternative medicine (CAM) in migraine patients, reasons of CAM non using, types of CAM using, patient's perception in the effectiveness of CAM using, frequency of CAM using per month, and estimation cost of CAM using per month. The purposive sample comprised 112 migraine patients who came to the Out-Patient Department, Prasat Neurological Institute. The data was collected from January to March, 2006. The inclusion criteria were: 1) 18 years of age or older; 2) diagnosis of migraine by physicians; 3) able to understand Thai language; and 4) willing to participate in this study. Data was collected using three questionnaires a demographic questionnaire, MIGSEV scale, and the CAM questionnaire developed by researcher. The reliability of MIGSEV scale was tested with 25 migraine patients who shared similar characteristics as the migraine patients. Cronbach's Alpha (α) coefficient for the MIGSEV scale was 0.78. Descriptive statistics were used in data analysis.

This study revealed that more than four-fifths of migraine patients (81.2%) used complementary and alternative medicine. Eighty out of ninety-one migraine patients (87.9%) used complementary and alternative medicine to relieve headaches and migraine symptoms. Twelve out of twenty-one migraine patients (57.2%) who did not use complementary and alternative medicine as migraine patients had insufficient information about CAM. Calm sleep (82.4%) was the most common type of complementary and alternative medicine usages. The most effective methods in migraine patients' perception were Lursridardton. The most frequent CAM using was vitamins (24.71 times/month). The most estimation cost of CAM using was nutritional supplement (162.33 baht/month).

The finding of the study can be used as a guideline to develop evidence based practice for migraine patients and basic data for intervention research.

**KEY WORDS: MIGRAINE PATIENTS / COMPLEMENTARY AND ALTERNATIVE
MEDICINE**

71 PP.